

V Bruseli 8. mája 2018
(OR. en)

Medziinštitucionálny spis:
2016/0230 (COD)

8216/18
ADD 1 REV 2

CODEC 607
CLIMA 66
ENV 244
AGRI 185
FORETS 14
ONU 30

POZNÁMKA K BODU I/A

Od:	Generálny sekretariát Rady
Komu:	Výbor stálych predstaviteľov/Rada
Predmet:	Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o začlenení emisií a odstraňovania skleníkových plynov z využívania pôdy, zo zmien vo využívaní pôdy a z lesného hospodárstva do rámca politík v oblasti klímy a energetiky na rok 2030, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 525/2013 a rozhodnutie č. 529/2013/EÚ (prvé čítanie) – prijatie legislatívneho aktu – vyhlásenia

Vyhlásenie Lotyšska a Litvy

Litva a Lotyšsko oceňujú úsilie estónskeho predsedníctva o integráciu sektorov využívania pôdy, zmien vo využívaní pôdy a lesného hospodárstva (LULUCF) do rámca politík v oblasti zmeny klímy na obdobie po roku 2020.

Pokiaľ však ide o konečné kompromisné znenie, obe krajiny vyjadrujú znepokojenie v súvislosti s povinným započítavaním mokradí od roku 2026.

Je potrebné uznať, že mokrade majú veľký význam ako účinné ekosystémy na ukladanie oxidu uhličitého.

Zo zemepisných podmienok však vyplýva výrazne vyšší podiel mokradí v severnej Európe a v niektorých krajinách západnej Európy v porovnaní s priemerom v EÚ.

Vzhľadom na to sa tieto krajiny stávajú osobitne dôležitými v súvislosti so stanovaním cieľov v oblasti klímy (a plnením pravidla nulového dlhu), ako aj v súvislosti s účinným a udržateľným riadením zdrojov.

V Rámcovom dohovore Organizácie Spojených národov o zmene klímy (UNFCCC) sa krajiny sa vyzývajú, aby využívali najnovšie technické usmernenie uvedené v „Dodatku z roku 2013 k usmerneniam IPCC pre národné inventúry emisií skleníkových plynov z roku 2006: Mokrade“ na účely vykazovania svojich emisií a ich odstraňovania z obhospodarovaných mokradi. Pokrok vo vykonávaní usmernení uvedených v dodatku o mokradiach z roku 2013 nie je medzi členskými štátmi EÚ na rovnakej úrovni.

S uplatňovaním povinného započítavania mokradi rastie dôležitosť toho, aby krajiny napreodovali vo vykonávaní dodatku o mokradiach z roku 2013, keďže v takomto prípade už ide o porovnateľnosť dosiahnutých cieľov a finančné dôsledky.

V snahe zabezpečiť spoľahlivý a transparentný systém započítavania by všetky členské štáty mali používať pre mokrade tie isté usmernenia pred začatím uplatňovania povinného započítavania.

Okrem toho je potrebné, aby sa členským štátom poskytol dostatočný čas a aby vyvinuli významné úsilie, a to so zámerom:

získať presné národné údaje o obhospodarovaní mokradi a znížiť úroveň neistoty. V tejto oblasti je potrebné vynaložiť ešte značné úsilie a

získať národné faktory pre regióny (mierne pásmo) najmä preto, lebo národné faktory uvedené v usmerneniach z dodatku o mokradiach z roku 2013 majú vysokú mieru neistoty. Členským štátom by sa mala poskytnúť vhodná vedecká a metodická podpora zo strany EÚ.

Vzhľadom na uvedené okolnosti vyzývame Európsku komisiu, aby počas budúcich revízií tohto nariadenia zohľadnila uvedenú možnosť nedostatku presných údajov a národných emisných faktorov na odhad emisií a ich odstraňovania pri obhospodarovaní mokradi a aby tiež zabezpečila, aby členské štáty mali dostatok času na ich spresnenie.

Vyhlásenie Poľska

Poľsko vyjadruje hlboké sklamanie z prijatého znenia *nariadenia Európskeho parlamentu a Rady o začlenení emisií a odstraňovania skleníkových plynov z využívania pôdy, zo zmien vo využívaní pôdy a z lesného hospodárstva do rámca politik v oblasti klímy a energetiky na rok 2030, ktorým sa mení nariadenie (EÚ) č. 525/2013 a rozhodnutie č. 529/2013/EÚ. Skutočnosť, že lesné ekosystémy sú najväčším a najdôležitejším prostriedkom zachytu uhlíka v Európe, sa v navrhovanom právnom predpise riadne nezohľadňuje. Stanovenie lesnej referenčnej úrovne pre obhospodarovanú lesnú pôdu na základe krátkeho obdobia medzi rokmi 2000 a 2009 je svojvoľné rozhodnutie v prospech niektorých krajín a na úkor iných, keďže toto obdobie nebolo pre obhospodarovanie ich lesov dostatočne reprezentatívne. Okrem toho vytvorený obraz lesného hospodárstva v členských štátoch nezodpovedá skutočnosti, keďže systém započítavania je založený na takej vykonštruovanej lesnej referenčnej úrovni a keďže distribučný kľúč kompenzačného mechanizmu berie za základ parameter pokrytia lesmi napriek tomu, že je to len jeden z mnohých parametrov sektora lesného hospodárstva. Uvedená metodika systému započítavania môže viesť k tvorbe dlhov, a to napriek situácii, keď nastane obohatenie zdrojov lesnej biomasy v dôsledku reálneho čistého odstraňovania.*

Ak dlhodobé klimatické prínosy lesných ekosystémov nie sú dostatočne uznávané a započítavajú sa ako emisie napriek situácii, v ktorej je množstvo vyťaženého dreva oveľa nižšie ako jeho ročný prírastok, plánované investície v odvetví lesníctva a drevárstva budú veľmi obmedzené. Uvedené skutočnosti vznášajú otázku nad úlohu lesov a dreva v súvislosti s budúcnosťou „zeleného“ hospodárstva v EÚ. EÚ by mala podporovať využívanie lesných zdrojov v EÚ, keďže ide o riešenie, ktoré je nielen šetrné k životnému prostrediu, ale prispieva sa ním aj k posilneniu úlohy lesov v biohospodárstve a trvalo udržateľnom rozvoji regiónu. Obmedzenie ťažby dreva v EÚ nevyhnutne povedie k nárastu dovozu dreveného materiálu z krajín mimo EÚ.

Navyše Poľsko vyjadruje hlboké znepokojenie nad súčasnou štruktúrou započítavacieho rámca, pokiaľ ide o kompenzačný mechanizmus za obhospodarovanú lesnú pôdu (článok 11 ods. 1), keďže sa ňou členský štát oberie o možnosť využiť mechanizmus flexibility medzi sektorom LULUCF a sektorom z nariadenia o spoločnom úsilí, s prihliadnutím na článok 7 a limity vymedzené v prílohe III k nariadeniu o spoločnom úsilí. Používanie jednotiek z kompenzačného mechanizmu znamená zrieknutie sa použitia článku 7 nariadenia o spoločnom úsilí.

Podľa názoru Poľska je to v rozpore s pôvodným zámerom posilniť úlohu lesného hospodárstva pri vykonávaní politiky EÚ v oblasti klímy, keďže existuje odôvodnené riziko, že uvedené podmienky používania kompenzačného mechanizmu za obhospodarovanú lesnú pôdu boli stanovené tak, aby sa obmedzil rozsah používania jednotlivých limitov v rámci flexibility medzi sektorom LULUCF a sektorom z nariadenia o spoločnom úsilí, čo by potom predstavovalo dodatočný prvok nárastu cieľa v oblasti znižovania emisií. Uvedené skutočnosti spolu s podmienkou dodržania pravidla nulového dlhu na úrovni EÚ sú zdrojom mimoriadneho znepokojenia, pretože splnenie tejto podmienky členský štát z veľkej časti nemôže vôbec ovplyvniť a k takejto situácii by podľa Poľska nemalo dochádzať.

Vyhlásenie Portugalska

Portugalsko schvaľuje dohodu, ktorá bola dosiahnutá medzi Radou Európskej únie a Európskym parlamentom. Chceli by sme však zdôrazniť, že nad mnohými znepokojujúcimi otázkami týkajúcimi sa prístupu k tomuto sektoru stále visí otáznik.

Ako sme zdôrazňovali už od začiatku rokovaní, sektor LULUCF by sa mal plne začleniť do politiky v oblasti klímy takým spôsobom, aby sa poskytovali stimuly na dosiahnutie skutočného zníženia emisií a aby sa presadzovala sekvestrácia oxidu uhličitého. Sektor LULUCF má rozhodujúci význam pre dosiahnutie nulovej bilancie emisií uhlíka stanovenej v Parížskej dohode, ako aj pre vlastný cieľ Portugalska týkajúci sa nulovej bilancie emisií uhlíka do roku 2050.

Od začiatku sme tiež dôrazne poukazovali na početné možnosti a spôsoby zlepšenia systému vytvoreného v rámci Kjótskeho protokolu, ktorý sa ukázal zbytočne zložitý a veľmi obmedzujúci pri presadzovaní skutočného pokroku.

Výsledkom je ďalšie zvýšenie nejednoznačnosti, najmä pokiaľ ide o výpočet lesných referenčných úrovní. Výsledok takisto presahuje rámec medzinárodnej orientácie, pokiaľ ide o izolované započítavanie odumretého dreva.

Tieto dva aspekty vnášajú zložitosť do tohto nariadenia a sťažujú jeho pochopenie a vykonávanie.

Portugalsko takisto zdôrazňuje, že povinné započítavanie mokradí bude predstavovať pre mnohé členské štáty, pre ktoré sú mokrade zanedbateľným zdrojom emisií, mimoriadnu záťaž.

Domnievame sa, že po roku 2030 bude možné tento model významne zlepšiť, a to využitím skúseností získaných pri jeho vykonávaní, ako aj ďalších rozumných prístupov, ktoré v súčasnosti uplatňujú ďalšie krajiny v rámci Parížskej dohody.
